

BARN OCH PERSONUPPGIFTER PÅ NÄTET

INSIKTER FRÅN BARNPANELEN 2017/18

Digital kommunikation är en central del av många människors liv och en nyckelfaktor för samhällsutveckling och hållbar ekonomisk tillväxt. Telia Company vill ta ett större ansvar för digitaliseringen än att enbart erbjuda högkvalitativa produkter och tjänster. Att främja ett säkrare nätbeteende bland barn och ungdomar är en integrerad del av företagets verksamhet.

Barnpanelen (Children's Advisory Panel, CAP) är ett initiativ inom Telia Company som syftar till att förstå barnens perspektiv på livet online och som användare av digital teknik. Arbetet genomförs i nära samarbete med barnrättsorganisationer och skolor. Barnpanelen, betecknad "CAP" nedan, fokuserade under hösten 2017 och i januari 2018 på barns åsikter, funderingar och tillvägagångssätt när det gäller säkerhet och personuppgifter på nätet. Insikter från undersökningen presenteras nedan.

94%

av barnen i undersökningen tycker att lösenord ska hållas hemliga.

5%

har delat sina lösenord med vänner online.

56%

Använder samma lösenord för de flesta appar och spel.

Ett genomsnittligt barn i undersökningen framstår som ganska välinformerat och försiktigt online. Barnen uppvisar en hög nogradsgrad och försiktighet på nätet. De är medvetna om de negativa saker som kan hända dem på nätet och har utvecklat olika strategier för att hantera risker. Barnen tycker att frågor om säkerhet på Internet är viktiga och känner väl till olika sätt att förbättra sin egen säkerhet, till exempel genom att inte dela personlig information och att vara försiktiga med vad och hur de delar med sig av information på sociala medier. 94% av barnen i undersökningen tycker att lösenord ska hållas hemliga. Men 5% har delat sina lösenord med vänner online och 56% använder samma lösenord för de flesta appar och spel.

17%

av barnen har fått sina bilder spridda på sociala media utan att ha gett sitt samtycke.

10%

har fått oönskade nakenbilder skickade till sig.

7%

har utsatts för någon typ av utpressning på nätet.

Mer än hälften av barnen har upplevt negativa händelser online. Ett av fyra barn i undersökningen rapporterar att denne har fått störande kontaktförfrågningar och meddelanden online. 17% av barnen har fått sina bilder spridda på sociala medier utan att ha gett sitt samtycke. 10% av barnen (i genomsnitt två barn per skolklass) har fått oönskade nakenbilder och 7% (ett eller två barn per klass) har utsatts för utpressning. Enligt undersökningen så utsätts pojkar och flickor på liknande sätt för dessa negativa händelser.

Förståelsen för användarvillkor är ganska låg. Nästan alla barn har hört talas om "användarvillkor" och många tror att de vet vad begreppet betyder men få har läst användarvillkoren för de appar som de använder. Det faktiska innehållet i villkoren gör barnen förvånade och till och med irriterade. De uttrycker ofta att det är för mycket information i användarvillkoren att ta in.

CAP-UNDERSÖKNINGEN VISADE TYDLIGT PÅ TRE TYPER AV BARN:

TEKNISK KILLE UTMANAR GRÄNSERNA

Från det ögonblick han vaknar handlar Oscars liv om bra internetuppkoppling. Som inbiten gamer och Youtuber kan han det som gäller om datorer och är en person som kompisarna går till för tekniska frågor. Online communities är en viktig kunskapskälla för Oscar, då föräldrarnas kunskap inte längre är tillräcklig (och han vill heller inte att de ska veta vad han gör online). Hans risktagande leder till en del obehagliga situationer, som trakasserier, antagligen av äldre användare, på hans favoritspel.

GENOMSNITTSBARNET NJUTER AV MÖJLIGHETERNA

Sofia älskar Instagram stories och Snapchat. Precis som hennes vänner, dokumenterar hon sin vardag noggrant i bilder och videor. Hon lägger ut dagliga omröstningar för sina vänner och älskar att lägga till roliga bilder (att lägga till kattöron är hennes favorit). När hon behöver hjälp online frågar hon sin mamma, men har också lärt sig en del i skolan. Sofia har varit tveksam till att ge sig in på de webbplatser som några av hennes tech-kompisar är på. En kompis blev nyligen nätmobbad, så hon är försiktig för att undvika det.

SÅRBART BARN BEHÖVER STÖD

Alex är inte så självsäker när det kommer till livet online. Faktum är att det känns som att alla andra är bättre på att navigera online. Alex har redan fått sina sociala media konton hackade två gånger, kanske för att Alex har delat lösenordet till de här kontona med kompisar. Han har också råkat ut för några incidenter med störande bilder. Alex frågar inte klasskamraterna om hjälp. Och även om det är mindre pinsamt att fråga föräldrarna om hjälp, så kan de ändå sällan hjälpa till med de senaste apparna.

VAD BARN SÖKER

Barn vill enligt vår undersökning ha kontroll när det gäller sitt privatliv och sina personuppgifter online, även om deras definition av privatliv kan skilja sig från vuxnas. De tre viktigaste aspekterna för dem är att:

- Information om dem inte ska spridas/delas utan deras tillstånd
- De kan ta bort sina videoklipp och bilder om och när de själva väljer att göra det
- Fler pålitliga och utbildade vuxna finns online för att hjälpa till om barnens privatliv kränks

VAD KAN VI GÖRA

Öka kompetens och förståelse. Barn i vår undersökning som har fått information och råd hemma eller i skolan verkar ha ett mindre riskfyllt online-beteende. Digitala färdigheter skyddar barn. Att fokusera på att lära barnen ett säkert nät-beteende är avgörande för deras säkerhet.

Utrusta föräldrar och skolor. Föräldrar, skolklasser och lärare är redan den primära källan för information och råd om online-säkerhet för barnen i vår undersökning, särskilt för flickor. Att ge barn den kompetens i digitala medier som de behöver kräver kunskap, resurser och medvetenhet från föräldrar och lärare.

Tala barnens språk och skapa medvetenhet. Företag kan bidra genom att skapa medvetenhet om online-säkerhet och integritet på ett sätt som barnen kan förstå. Telia Company tar det steget genom att erbjuda interaktiva workshops där barn lär sig genom deltagande. Vi har använt insikterna från barnpanelen (CAP) för att utforma ett koncept för utbildning av barn, med fokus på förståelse och kontroll över sina personuppgifter och sin personliga information.

OM PROJEKTET

Som en del av Telia Companys pågående arbete runt barns rättigheter genom Children's Advisory Panel (CAP), besvarade 851 barn, varav majoriteten gick i årskurs 6, (11-13 år gamla) i sex länder (Danmark, Estland, Finland, Lettland, Norge och Sverige) en online-undersökning kring sina vanor och kunskaper om säkerhet och privatliv på nätet. 130 barn deltog i interaktiva workshops för att validera resultaten och bidra med ytterligare insikter. Telia Company samarbetade med Save the Children Finland, World Childhood Foundation i Sverige och TNS Kantar Finland om metod och genomförande av projektet. Genom det här projektet stödjer vi FN:s hållbarhetsmål nr 4 och 16: Vi bidrar till att barn får ny kunskap och förmedlar kunskap till barn om ett säkrare beteende på nätet. Läs mer om hållbarhetsmålen på www.globalamalen.se.

OM TELIA COMPANY

Vi är Telia Company, den nya generationens telekomföretag, som möter miljontals kunder varje dag i världens mest uppkopplade länder. Vi är knutpunkten i det digitala ekosystemet som gör det möjligt för människor, företag och samhällen att få tillgång till allt som är viktigt för dem, på deras villkor, dygnet runt – året om. Läs mer om Telias hållbarhetsarbete på <https://www.telia.se/privat/om/hallbarhet/>.